

KOALICIJA ZA ZAŠTITU RIJEKA BOSNE I HERCEGOVINE
koalicijazazastiturijekabih@gmail.com

Deklaracija "Općine bez brana"

Bosna i Hercegovina je jedna od posljednjih evropskih zemalja koja može biti ponosna na svoje divlje i netaknute rijeke. Više od četvrtine svih ugroženih evropskih vrsta riba koje žive u tekućoj vodi svoje posljednje utočište nalaze u našoj zemlji. Na 240 vodotoka Bosne i Hercegovine već je izgrađeno preko 100 malih hidroelektrana (MHE), a stotine novih se planira, isključujući javnost iz procesa odlučivanja čime se direktno krši Aarhuska konvencija. Iskustvo iz prethodnih godina govori da izgradnjom MHE općine ostvaruju daleko veće gubitke od profita.

- Neusvajanjem pravilnika o ekološki prihvatljivom protoku ili njegovom neprovođenju, korita rijeka ostaju suha sedmicama i mjesecima nakon izgradnje MHE. Lokalnim zajednicama prijeti nedostatak vode za piće i tehničke vode, a riblji fond drastično opada. Ovi negativni uticaji su dodatno pojačani globalnim klimatskim promjenama.
- Suha korita uzrokovana radom MHE uništavaju prilike za razvoj ekoturizma, sportskih i rekreacijskih aktivnosti, organskog uzgoja hrane i drugih prilika za održivi razvoj i ekonomsku stabilnost lokalnih zajednica.
- Štetne posljedice snosi lokalna zajednice a prihodi od nadoknada za koncesije i za korištenje vode ostvaruju entiteti i općine u omjeru 70-30 odsto. Nažalost, ovi prihodi se koriste za popunjavanje "rupa" u javnim budžetima i ne koriste se za poboljšanje okoliša ili lokalni razvoj.

Danas Bosna i Hercegovina izvozi skoro jednu trećinu proizvedene električne energije. Dajemo naše prirodne resurse na bjesomučnu eksploataciju zarad profita pojedinaca, čime ugrožavamo kvalitet okoliša i budućnost generacija koje dolaze. Preko 30 miliona KM godišnje građani BiH izdvajaju kroz Nadoknadu za obnovljive izvore energije, preko računa za električnu energiju, što završava u džepovima privatnih investitora koji uništavaju naše rijeke.

Zbog svega navedenog, naša općina usvaja i potpisuje Deklaraciju "Općine bez brana":

1. Svjesni smo prava stanovnika naše općine i budućih generacija na kvalitetan okoliš i prava na vodu, i to pravo smo spremni štiti i aktivno zastupati.
2. Nećemo dozvoliti planiranje MHE u prostorno-planskoj dokumentaciji naše općine. U slučaju da su takvi objekti već planirani u prostornom planu a još uvijek nisu izgrađeni, nastojaćemo ih ukloniti iz prostorno-planske dokumentacije.
3. Nećemo izdati nikakvu saglasnost, dozvolu ili preporuku za izgradnju MHE, brana ili vodozahvata na teritoriji naše općine. Načelnik općine, općinsko vijeće i svi drugi organi lokalne samouprave će u svim pitanjima upravljanja okolišem konsultovati građane kroz javnu raspravu ili drugi vid uključivanja javnosti u proces odlučivanja.

Deklaracija "Općine bez brana" iz _____ 2020. godine

NAZIV OPĆINE

IME ODGOVORNOG LICA

POTPIS

MJESTO I DATUM